

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΝΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το δημογραφικό, πρόκληση για τις επιχειρήσεις

Ολοένα και περισσότερο το τελευταίο διάστημα μπαίνει στην ατζέντα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης πολλών επιχειρήσεων το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας. Αλλωστε αυτό ακουμπά δομικά την οικονομία της χώρας, όπως άλλωστε επισήμανε εμφατικά και το ΔΝΤ στην τελευταία έκθεσή του για την Ελλάδα.

Στο πλαίσιο αυτό ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει μια πρωτοβουλία της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης για την υπογεννητικότητα HOPEgenesis που οδήγησε στην εκπόνηση μελέτης με τίτλο «Διερεύνηση των παραγόντων που δημιουργούν το πρόβλημα της υπογεννητικότητας στην Ελλάδα» από το Εργαστήριο Διαχείρισης Κινδύνων & Ασφαλίσεων του Τμήματος Στατιστικής & Ασφαλιστικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιά, με την υποστήριξη του Ομίλου Eurolife ERB.

Όπως αναφέρεται η οικονομική κρίση και οι επιβαρυνμένες κεντρικές δομές υγείας και κοινωνικής υποστήριξης είναι βασικά αίτια για το πρόβλημα. Μάλιστα η έρευνα δίνει και μια γεωγραφική διάσταση στο πρόβλημα της υπογεννητικότητας. Όπως αναφέρει εκτείνεται σε όλη τη χώρα και αποτυπώνεται ανάλογα με τις διαμορφωμένες ανάγκες σε τρεις γεωγραφικές ζώνες-περιοχές: (α) στις ακριτικές, ηπειρωτικές και νησιωτικές περιοχές, (β) στις ημιαστικές περιοχές, και (γ) στις αστικές περιοχές.

Η δυσκολία πρόσβασης σε υπηρεσίες Υγείας, το υψηλό κόστος προγεννητικού ελέγχου, το υψηλό κόστος τοκετού και ελέγχου της κύησης είναι βασικοί λόγοι που απαντώνται στην έρευνα στις ακριτικές ηπειρωτικές και νησιωτικές περιοχές, ενώ π.χ. η δυσκολία πρόσβασης σε βρεφονηπιακό σταθμό στις ημιαστικές περιοχές. Είναι βέβαιο, αναφέρει η έρευνα, ότι απαιτούνται μέτρα οικονομικής υποστήριξης στις μπτέρες και αποτελεί αξιοσημείωτη αναφορά το στοιχείο ότι «...όσο αυξάνονται οι οικονομικές απολαβές μιας γυναίκας, μειώνεται ο αριθμός των βρεφών που γεννάει. Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται και στις δυτικές χώρες με την αύξηση των εργασιακών επιλογών των γυναικών» (Chabé-Ferret, 2019).

Όπως καταγράφει η μελέτη, οι παράγοντες που συντελούν στην αποδόμηση κάθε επιθυμίας για τεκνοποίηση, επηρεάζοντας ένα ζευγάρι να μην αποκτήσει παιδιά, ποικίλλουν, αλλά κυρίως συνοψίζονται:

- Στην αβεβαιότητα στον εργασιακό χώρο.
- Στη διαθεσιμότητα υπηρεσιών υγείας, την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και την ποιότητα

των υπηρεσιών υγείας.

● Στα οικονομικά, αφενός λόγω της οικονομικής κρίσης, αφετέρου λόγω της μεγάλης σημασίας που έχει το οικογενειακό εισόδημα κατά τη διάρκεια της ζωής ενός παιδιού. Αλλά και ο διαθέσιμος χρόνος αποτελεί έναν περιορισμό, κυρίως στα πρώτα χρόνια ζωής των τέκνων. Συνεπώς, η επίπτωση του εισοδήματος έχει έναν πιο μακροχρόνιο ορίζοντα.

Μια εθνική πρωτοβουλία

Όπως τονίζει μιλώντας στην Ειδική Έκδοση της «Εφημερίδας των Συντακτών» για την ΕΚΕ η βουλευτής Α' Αθηνών της Ν.Δ. Ολγα Κεφαλογιάννη, που είναι πρόεδρος της HOPEgenesis για την προώθηση του έργου της ανατροπής της υπογεννητικότητας στην Ελλάδα, το όλο ζήτημα της δημογραφίας αποτελεί το κρισιμότερο εθνικό ζήτημα και γι' αυτό είναι σημαντικό όλοι να συνταχθούν πίσω από δράσεις αντιμετώπισης του θέματος.

«Αν αναλογιστούμε το μέγεθος, την έκταση και τις πτυχές του προβλήματος, τότε προσγειωνόμαστε σε μια δυσώδυνη πραγματικότητα που η χώρα καλείται να αντιμετωπίσει άμεσα. Μέχρι το 2050, οι στατιστικές προβλέπουν ότι τα 10 περίπου εκατομμύρια Ελλήνων θα μειωθούν δραματικά. Δεν χωράει αμφιβολία ότι το δημογραφικό και η υπογεννητικότητα είναι το κρισιμότερο εθνικό ζήτημα για την Πατρίδα. Ένα ζήτημα το οποίο πρέπει να μας απασχολεί όλους. Και να μας ωθεί να υποστηρίξουμε με κάθε τρό-

πο ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες», αναφέρει η κ. Κεφαλογιάννη που πριν από λίγες εβδομάδες στο πλαίσιο σχετικών πρωτοβουλιών μαζί με τον ιδρυτή και πρόεδρο της HOPEgenesis δρ. Στέφανο Χανδακά συνάντησαν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Π. Παυλόπουλο.

Εμφαση στους ακρίτες

Σημειώνεται ότι με στόχο τη μεταβολή του κλίματος της υπογεννητικότητας που μαστιάζει την Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, η HOPEgenesis έχει αναλάβει με τη συνδρομή φορέων, όπως η Ελληνική Πρωτοβουλία (The Hellenic Initiative) και η Eurolife, την οικονομική στήριξη των γυναικών που κατοικούν σε ακριτικά νησιά και απομονωμένα ηπειρωτικά χωριά της χώρας και επιθυμούν να τεκνοποιήσουν ή κυοφορούν ήδη.

Από το 2015 έχει ωφελήσει πάνω από 260 οικογένειες, κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών με πολύ χαμηλές ή ακόμα και μηδενικές γεννήσεις ή αρνητικό ισοζύγιο γεννήσεων θανάτων. Στο πρόγραμμα της HOPEgenesis έχουν ενταχθεί 354 περιοχές, εκ των οποίων τα 317 είναι απομακρυσμένα ηπειρωτικά χωριά και τα 37 είναι ακριτικά νησιά της Ελλάδας. Επιπλέον η HOPEgenesis παρέχει υπηρεσίες θεραπείας υπογονιμότητας σε 28 νησιά, σε συνεργασία με μεγάλα κέντρα γονιμότητας της Ελλάδας, στοχεύοντας στην κάλυψη αναγκών των γυναικών που επιθυμούν να κυοφορήσουν αλλά αντιμετωπίζουν προβλήματα γονιμότητας.

2. ΑΙΤΗΜΑ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΕΛΑΦΡΥΝΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/11/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/11/2019

Σελίδα: 7

Αίτημα πρόσθετων ελαφρύνσεων από τους πολύτεκνους

Τι ζητεί η ΑΣΠΕ από το ΥΠΟΙΚ

Την ανάγκη πρόσθετων παρεμβάσεων στο φορολογικό σύστημα για την ουσιαστική φορολογική ελάφρυνση των πολύτεκνων οικογενειών επισμαίνει η Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος (ΑΣΠΕ) σε επιστολή της προς τον υπουργό Οικονομικών Χρήστο Σταϊκούρα και τον κρυπτοϋργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο, με την οποία εκφράζει τις απόψεις της για το περιεχόμενο του νέου φορολογικού νομοσχεδίου.

Συγκεκριμένα, η ΑΣΠΕ, αν και χαιρετίζει την προσαύξηση του αφορολογήτου ορίου εισοδήματος κατά 1.000 ευρώ για κάθε προστατευόμενο τέκνο, την οποία προβλέπει το νομοσχέδιο, χαρακτηριστικά την σημαντικό μέτρο για τη στήριξη των οικογενειών, τονίζει ότι:

1. Η αδικία έναντι των πολυτέκνων συνεχίζεται και στο νέο φορολογικό νομοσχέδιο αφού δεν καταργείται ο φόρος πολυτελείας για τα αυτοκίνητα των πολυτέκνων, τα οποία επιπλέον συνεχίζουν να επιβαρύνονται με υπέρμετρα τέλη κυκλοφορίας. Τα περισσότερα πολυτεκνικά αυτοκίνητα είναι αναγκαστικά μεγάλα με κυβισμό άνω των 1928 κεκ. με αποτέλεσμα όσα εξ αυτών είναι παλαιότητας μέχρι 10 ετών να επιβαρύνονται με φόρο πολυτελείας, ενώ όσα είναι μεγαλύτερης «ηλικίας» να επιβαρύνονται με ποσά τελών κυκλοφορίας της τάξεως των 615-690 ευρώ. Επιπλέον, πέραν της σοβαρής οικονομικής επιβάρυνσης που συνεπάγεται ο φόρος πολυτελείας για τους πολυτέκνους, υπάρχει και η δευτερογενής σοβαρή επίπτωση από τη συνεχιζόμενη μη εξαίρεσή τους: όσοι πολυτέκνοι εμπίπτουν στον φόρο πολυτελείας, επειδή έχουν ένα μεγάλο αυτοκίνητο, εξαιρούνται από κοινωνικά - προνοιακά ωφελήματα (π.χ. επιδόματος θέρμανσης, κοινωνικού μερίσματος κ.λπ.)!

Συνεπώς, για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης είναι αναγκαία η άμεση κατάργηση του φόρου πολυτελείας για τους πολυτέκνους, καθώς και η κατάργηση ή τουλάχιστον η σημαντική μείωση των ετησίων τελών κυκλοφορίας, διότι για κάθε πολυτέκνο το αυτοκίνητό του δεν είναι πολυτέλεια, αλλά ανάγκη ασφαλείας μετακινήσεως.

2. Επειδή σύμφωνα με τα προ-

βλεπόμενα στο άρθρο 21 παρ. 2 του Συντάγματος την ειδική φροντίδα του κράτους δικαιούνται τα ΑμεΑ, καθώς και οι πολυτέκνοι είναι προφανές ότι για λόγους ορθής εφαρμογής της Συνταγματικής επιταγής, θα πρέπει να υπαχθούν και οι πολυτέκνοι στην απαλλαγή από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης.

3. Λόγω των πολύ αυξημένων δαπανών των πολυτέκνων οικογενειών και της μέσω του ΦΠΑ συνεισφοράς τους στα κρατικά έσοδα, οι πολυτέκνοι ελεύθεροι επαγγελματίες θα πρέπει να απαλλάσσονται από το τέλος επιτηδεύματος ή και να ισχύει και γι' αυτούς το αφορολόγητο ποσό, όπως υπολογίζεται για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους.

4. Η μείωση των συντελεστών με βάση τους οποίους προσδιορίζεται το ετήσιο ποσό που μπορεί να καταβάλλει κάθε οφειλέτης έκτακτου χρέους στην Εφορία - βιάσει της νέας πάγιας ρύθμισης των 48 μηνιαίων δόσεων που θα ισχύσει από την 1η-1-2020- δεν πρέπει να σταματά μέχρι τα τρία παιδιά, αλλά να αυξάνεται περαιτέρω για τις πολυτέκνες οικογένειες. Η μείωση αυτή θα πρέπει να είναι της τάξεως της μίας εκατοστιαίας μονάδας για κάθε τέκνο.

5. Σε περίπτωση υποβολής κοινής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος πρέπει να προβλέπεται ότι το τυχόν πλεονάζον αφορολόγητο του ενός συζύγου, το οποίο προέρχεται από μειώσεις λόγω εξαρτώμενων τέκνων επειδή ασκεί τη γονική μέριμνα, δύναται να μεταφερθεί στον άλλο σύζυγο για μείωση της φορολογικής του υποχρέωσης.

6. Οι νέες φορολογικές κλίμακες με βάση τις οποίες θα φορολογηθούν τα εισοδήματα του 2020 έπρεπε να θεσπίζον ως αφορολόγητο όριο εισοδήματος το όριο της φτώχειας, όπως το καθορίζει η Ελληνική Στατιστική Αρχή.

7. Οι φορολογούμενοι που δηλώνονται οικονομικά εξαρτώμενοι από τους γονείς τους να εξαιρούνται από τον φόρο εισοδήματος, ώστε να αποφεύγεται το φαινόμενο να φορολογούνται για ανύπαρκτα, εξωπραγματικά τεκμαρτά εισοδήματα, επί των οποίων μάλιστα υπολογίζονται και οι δαπάνες που πρέπει να εξοφληθούν με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

[SID:13164358]

3. Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΩΝ

Μέσο: . . . . . ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/11/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/11/2019

Σελίδα: 1

Ο χάρτης των φοροαπαλλαγών

Πάνω από 700 οι διατάξεις - Στα 8,96 δισ. ευρώ το κόστος για τον κρατικό προϋπολογισμό

Περισσότερες από 700 είναι οι διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας που προβλέπουν φορολογικές απαλλαγές. Η απώλεια εσόδων που προκαλούν στον κρατικό προϋπολογισμό μόνο μερικές δεκάδες από τις διατάξεις αυτές φθάνει στο ποσό-μαμούθ των 8,96 δισ. ευρώ. Από το ποσό αυτό ένα μεγάλο μέρος είναι απώλεια εσόδων που προκύπτει από απαλλαγές και μειώσεις φόρων που θεσπίστηκαν προς όφελος λίγων μεγάλων αλλο-

Ποιοι ωφελούνται περισσότερο από το καθεστώς των εκπτώσεων φόρου

δαπών και εγχώριων επιχειρήσεων, με μεγάλης αξίας ακίνητη περιουσία στη χώρα μας. Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο οι διατάξεις φορολογικών απαλλαγών οι οποίες θεσπίστηκαν προς όφελος 6.792 αλλοδαπών και άλλων εταιρειών με ακίνητα στην Ελλάδα προκαλούν ετήσια απώλεια φορολογικών εσόδων που προσεγγίζει τα 3,5 δισ. ευρώ. Αποκαλυπτικά στοιχεία για όλες τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας με τις οποίες προβλέ-

πονται απαλλαγές και εκπτώσεις από τη φορολογία προκύπτουν από έναν αναλυτικό τόμο καταγραφής των φοροαπαλλαγών, τον οποίο κατέθεσε η ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών στη Βουλή, μαζί με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2020. Στον τόμο αυτό, ο οποίος αποτελείται από 354 σελίδες, παρατίθενται αναλυτικά όλες οι ισχύουσες έως τις 30-9-2019 διατάξεις του ελληνικού φορολογικού συστήματος που προβλέπουν απαλλαγές από την επιβολή φόρων, εκπτώσεις φόρων ή εφαρμογή μειωμένων φορολογικών συντελεστών. **σελ. 5**

Στα 8,96 δισ. ευρώ το κόστος των 700 φοροαπαλλαγών

Ποιοι ωφελούνται περισσότερο από το καθεστώς

Του Γιώργου Παλατσόκη
gpall@nafteporiki.gr

Περισσότερες από 700 είναι οι διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας που προβλέπουν φορολογικές απαλλαγές. Η απόλυτη εισοδήματος που προκαλούν στον κρατικό προϋπολογισμό μόνο μερικές δεκάδες από τις διατάξεις αυτές φθάνει στο ποσό-μαμούθ των 8,96 δισ. ευρώ. Από το ποσό αυτό ένα μεγάλο μέρος είναι απόλυτα εισοδήματος που προκύπτει από απαλλαγές και μειώσεις φόρων που θεσπίστηκαν προς όφελος λίγων μεγάλων αλλοδαπών και εγχώριων επιχειρήσεων με μεγάλης αξίας ακίνητα που περιούσια στη χώρα μας. Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο οι διατάξεις φορολογικών απαλλαγών οι οποίες θεσπίστηκαν προς όφελος 6.792 αλλοδαπών και άλλων εταιρειών με ακίνητα στην Ελλάδα προκαλούν ετήσια απόλυτα φορολογικά εισοδήματα που προσεγγίζει τα 3,5 δισ. ευρώ.

Αποκαλυπτικά στοιχεία για όλες τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας με τις οποίες προβλέπονται απαλλαγές και εκπτώσεις από τη φορολογία προκύπτουν από έναν αναλυτικό τόμο καταγραφής των φοροαπαλλαγών τον οποίο κατέθεσε η ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών στη Βουλή μαζί με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2020. Στον τόμο αυτό, ο οποίος αποτελείται από 354 σελίδες, παρατίθενται αναλυτικά όλες οι ισχύουσες έως τις 30-9-2019 διατάξεις του ελληνικού φορολογικού συστήματος που προβλέπουν απαλλαγές από την επιβολή φόρων, εκπτώσεις φόρων ή εφαρμογή μειωμένων φορολογικών συντελεστών.

Σύμφωνα, ειδικότερα, με τα όσα καταγράφονται στον τόμο των φοροαπαλλαγών που συνοδεύει τον κρατικό προϋπολογισμό του 2020:

α) **Στη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων** ισχύουν 125 ρυθμίσεις που προβλέπουν φοροαπαλλαγές και εκπτώσεις φόρου. Το δημοσιονομικό κόστος όσον από τις ρυθμίσεις αυτές έχουν απομνησθεί φθάνει τα 1,45 δισ. ευρώ. Από τις ρυθμίσεις που προβλέπουν απαλλαγές ή εκπτώσεις από τον φόρο εισοδή-

ματος φυσικών προσώπων ξεχωρίζουν ιδιαίτερα:

- Οι πλήρεις απαλλαγές διαφόρων κατηγοριών εισοδημάτων από τη φορολογία εισοδήματος, οι οποίες ωφέλησαν φέτος 2.616.109 φορολογούμενους οι οποίοι γλίτωσαν φόρους συνολικού ύψους 1,071 δισ. ευρώ.
- Η έκπτωση φόρου εισοδήματος των 1.900 - 2.100 ευρώ η οποία καθιερώθηκε από το 2016 για τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και ισοδυναμεί με αφορολόγητο όριο εισοδήματος 8.636 - 9.545 ευρώ. Από την έκπτωση αυτή ωφελήθηκαν φέτος περίπου 287.996 κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, γλιτώνοντας από την πληρωμή φόρων συνολικού ύψους 233,4 εκατ.
- Η έκπτωση φόρου εισοδήματος ύψους 200 ευρώ που παρέχεται σε κάθε φορολογούμενο με αναπηρία 67%. Δικαιούχοι της έκπτωσης αυτής ήταν φέτος 206.419 φορολογούμενοι οι οποίοι γλίτωσαν από την πληρωμή φόρων ύψους 14,79 εκατ.

- Το ειδικό καθεστώς αυτοτελούς φορολόγησής των αμοιβών των ναυτικών, από το οποίο ευνοήθηκαν φέτος συνολικά 29.121 φορολογούμενοι με μείωση φορολογικών επιβαρύνσεων συνολικού ύψους 90,19 εκατ.

- Οι απαλλαγές από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης και το τέλος επιτηδεύματος, οι οποίες ωφέλησαν φέτος 125.909 φορολογούμενους με απαλλαγή από την πληρωμή ποσού συνολικού ύψους 19,86 εκατ.
- Η απαλλαγή του ΕΚΑΣ από τον φόρο εισοδήματος, από την οποία ωφελήθηκαν 242.241 χαμηλοσυνταξιούχοι, γλιτώνοντας φόρους συνολικού ύψους 1,3 εκατ.
- Η απαλλαγή του επιδόματος ανεργίας του ΟΑΕΔ από τον φόρο εισοδήματος. Από την απαλλαγή αυτή ωφελήθηκαν φέτος 575.070 άνεργοι φορολογούμενοι, γλιτώνοντας από την πληρωμή φόρων συνολικού ύψους 15 εκατ.
- β) **Στη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων** ισχύουν 123 διατάξεις που προβλέπουν φορολογικές απαλλαγές. Όσες εξ αυτών απομνησθήκαν διαπιστώθηκε ότι προκαλέσαν απώλειες φορολογικών εσόδων συνολικού ύψους

714 εκατ. ευρώ στον κρατικό προϋπολογισμό. Από τις απαλλαγές αυτές της κατηγορίας το μεγαλύτερο δημοσιονομικό κόστος προκάλεσαν μόλις 3 διατάξεις με τις οποίες προβλέπεται ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς για:

- έσοδα από μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε νομικά πρόσωπα,
- κρεωστική διαφορά λόγω ανταλλαγής ομολόγων στο πλαίσιο του PSI,
- κρεωστική διαφορά λόγω πιστωτικού κινδύνου.

Μόνο από τις 3 αυτές περιπτώσεις ρυθμίσεων με τις οποίες θεσπίστηκαν φορολογικές απαλλαγές, ο κρατικός προϋπολογισμός απώλεσε φέτος φορολογικά έσοδα ύψους 540,1 εκατ.

γ) **Στη φορολογία πλοίων** περιλαμβάνονται 37 διατάξεις που προβλέπουν απαλλαγές ή εκπτώσεις από τον φόρο εισοδήματος.

δ) **Στον Κώδικα του ΦΠΑ** περιλαμβάνονται 85 διατάξεις που προβλέπουν απαλλαγές από τον φόρο ή τις εκπτώσεις φόρου. Οι 14 εξ αυτών έχουν ποσοτικοποιηθεί και έχει διαπιστωθεί ότι κοστίζουν στον κρατικό προϋπολογισμό πάνω από 1,28 δισ. ευρώ. Σε αυτές περιλαμβάνονται:

- Η εφαρμογή υπερμεγέθους συντελεστή ΦΠΑ 6% για τα βιβλία, τα εφημερίδες, τα φάρμακα, τα εμβόλια και τα εισιτήρια των θεάτρων, εξαιτίας της οποίας η επίσημη απώλεια φορολογικών εσόδων φθάνει τα 444,37 εκατ.
- Η απαλλαγή των υπηρεσιών ιδιωτικής εκπαίδευσης, η οποία κοστίζει ετησίως την απώλεια φορολογικών εσόδων ύψους 389,19 εκατ.
- Η απαλλαγή των χρηματοοικονομικών και συναφών υπηρεσιών από τον ΦΠΑ, η οποία κοστίζει ετησίως την απώλεια εσόδων ύψους 216,99 εκατ.

ε) **Στη νομοθεσία για τους Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης** ισχύουν σήμερα 44 διατάξεις που προβλέπουν απαλλαγές ή μειωμένες συντελεστές ΕΦΚ (πετρέλαιο θέρμανσης, ναυτιλιακό πετρέλαιο κλπ.). Οι διατάξεις αυτές κοστίζουν στον κρατικό προϋπολογισμό 1,294 δισ. ευρώ.

ς) **Στη νομοθεσία για τα τέλη χαρτοσήμου**, περιλαμβάνονται

Συνολικό κόστος φορολογικών δαπανών που ποσοτικοποιήθηκαν

Κατηγορία φορολογικής δαπάνης	Κόστος φορολογικής δαπάνης
Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων	1.521.662.077
Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων	714.086.559
Φορολογία κεφαλαίου	3.633.794.297
Φόρος Προσθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)	1.282.546.133
Τέλη χαρτοσήμου	76.934.947
Φόρος ασφαλιστρών	387.470.147
Ειδικοί φόροι κατανάλωσης (ΕΦΚ)	1.294.688.362
Τέλος ταξινόμησης οχημάτων	37.744.224
Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων	11.710.000
Σύνολο	8.960.636.746

Κατηγορίες φοροαπαλλαγών

Κατηγορίες	Αριθμός περιπτώσεων
1 Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων	125
Α. Εκπτώσεις δαπανών μικροεσόδων επιχειρήσεων	10
Β. Απαλλαγές στο εισόδημα από κεφάλαιο (μερίσματα, τόκοι, δικαιώματα, ακίνητα περικούσια)	19
Γ. Απαλλαγές - Μειώσεις στο εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου	7
Δ. Απαλλαγές - Μειώσεις στο εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα	14
Ε. Απαλλαγές από τη φορολογία ορισμένων εισοδημάτων	20
ΣΤ. Λοιπές απαλλαγές	20
Ζ. Μειώσεις του φόρου στα νοκομικά	8
Η. Παρακράτηση φόρου και εξάντληση φορολογικής υποχρέωσης	4
Θ. Απαλλαγές από τις ανακεimenές δαπάνες - Μειωμένη εφαρμογή ανακεimenών δαπανών	23
2 Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων	123
Α. Υποκεimenές απαλλαγές νομικών προσώπων	9
Β. Λοιπές απαλλαγές νομικών προσώπων	16
Γ. Απαλλαγές στο εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα	21
Δ. Απαλλαγές στα εισοδήματα από τόκους, δικαιώματα και μερίσματα βάσει διμερών συμβάσεων για την αποφυγή διπλής φορολόγησής	1
Ε. Απαλλαγές από τη φορολογία ορισμένων εισοδημάτων	9
ΣΤ. Εκπτώσεις δαπανών - Λοιπών ποσών	20
Ζ. Παρακράτηση φόρου εισοδημάτων με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης	1
Η. Μη παρακράτηση φόρου	5
Θ. Διαφοροποίηση στον τρόπο προσδιορισμού των κερδών ή φόρων	6
Ι. Μειωμένα συντελεστές φορολογίας, μειώσεις φόρου	13
ΙΑ. Απαλλαγές κατά το μετασχηματισμό επιχειρήσεων	12
ΙΒ. Αναπτυξιακοί νόμοι	10
3 Φορολογία πλοίων	37
Α. Φορολογία πλοίων που υλοποιήθηκαν μετά την ισχύ του ν. 27/1975	32
Β. Φορολογία πλοίων που υλοποιήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 27/1975	5
4 Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ)	20
5 Ειδικός φόρος επί των ακινήτων (ΕΦΑ)	1
6 Φόρος κληρονομιάς	18
7 Φορολογία δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παιχνίδια	36
Α. Δωρεές	29
Β. Γονικές παροχές	4
Γ. Κέρδη	3
8 Φόρος μεταβίβασης ακινήτων	43
9 Φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίων	19
10 Φόρος πολυτελείας	7
11 Φόρος Προσθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)	85
Α. Κοινές απαλλαγές ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας, στην ενδοκοινωνική απόκτηση και εισαγωγή αγαθών	22
Β. Απαλλαγές ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας	30
Γ. Απαλλαγές ΦΠΑ στην εισαγωγή αγαθών	33
12 Τέλη χαρτοσήμου	76
13 Φόρος ασφαλιστρών	5
14 Ειδικοί φόροι κατανάλωσης (ΕΦΚ)	44
Α. Κοινές απαλλαγές	2
Β. Ενεργειακά προϊόντα	26
Γ. Βιομηχανοποιημένα καπνά	1
Δ. Αιθική αλκοόλη - αλκοολούχα ποτά	15
15 Τέλος ταξινόμησης οχημάτων	23
16 Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων	28
17 Άλλες φορολογίες	10
Εφαρμογή εσοφωρών αυτοκινήτων	8
Φορολογία τηλεοπτικών διακρίσεων	2
18 Γενικές απαλλαγές	122

3,63 δισ. από ΕΦΑ και ΕΝΦΙΑ

▼ Στη νομοθεσία για την επιβολή του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) και τους λοιπούς φόρους κεφαλαίου περιλαμβάνονται 137 διατάξεις που προβλέπουν απαλλαγές. Το συνολικό δημοσιονομικό κόστος όσον από τις απαλλαγές αυτές ποσοτικοποιήθηκαν φθάνει τα 3,63 δισ. ευρώ. Από το τεράστιο αυτό ποσό τα 3,5 δισ. περίπου είναι το δημοσιονομικό κόστος των απαλλαγών από τον Ειδικό Φόρο Ακινήτων 15%.

Πρόκειται για έναν φόρο που θεσπίστηκε το 2002 για να επιβαρύνει τα ακίνητα που είχαν μεταβιβαστεί σε εξωχώριες εταιρείες, αλλά συνοδεύτηκε και από την καθιέρωση ενός μεγάλου αριθμού απαλλακτικών διατάξεων για διάφορες κατηγορίες εταιρειών, με αποτέλεσμα ο φόρος ουσιαστικά να μην εφαρμόζεται! Λόγω του πλήθους των απαλλαγών από τον ΕΦΑ, από τις οποίες ωφελούνται 6.792 εταιρείες με ακίνητα στην Ελλάδα, αλλά και εξαιτίας του μεγάλου ύψους του συντελεστή του ΕΦΑ (15%), το συνολικό δημοσιονομικό κόστος των απαλλαγών από τον φόρο αυτό φθάνει στο δυσθεώρητο ύψος των 3,467 δισ. ευρώ! Αξίζει, επίσης, να επισημανθεί ότι οι απαλλαγές από τον ΕΝΦΙΑ κόστισαν φέτος στον κρατικό προϋπολογισμό 108,87 εκατ. Μόνο η απαλλαγή από το 50% του ΕΝΦΙΑ που εφαρμόστηκε και φέτος για οικονομικά αδύναμα φυσικά πρόσωπα ίσχυσε για 1.317.767 ιδιοκτήτες ακινήτων με πολύ χαμηλά ετήσια εισοδήματα και προκάλεσε απώλεια φορολογικών εσόδων ύψους 83,52 εκατ. ευρώ.

[SID:13164236]

76 διατάξεις απαλλαγών με κόστος 76,9 εκατ. ευρώ στον κρατικό προϋπολογισμό.

ζ) **Στη νομοθεσία διατάξεις για τα τέλη ταξινόμησης οχημάτων** περιλαμβάνονται 23 ρυθμίσεις που προβλέπουν απαλλαγές από τα τέλη ή μειώσεις τελών. Το συνολικό δημοσιονομικό κόστος των ρυθμίσεων αυτών έφτασε φέτος τα 11,71 εκατ.

η) Έχουν καταγραφεί επίσης άλλες 43 διατάξεις που προβλέπουν απαλλαγές από τέλη κυκλοφορίας, φόρους ασφαλιστρών και άλλες φορολογίες, το δημοσιονομικό κόστος των οποίων υπερβαίνει τα 387 εκατ.

▶▶ ΜΕ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρόσθετες ελαφρύνσεις ζητούν οι πολύτεκνοι

ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΗ πρόσθετων παρεμβάσεων στο φορολογικό σύστημα για την ουσιαστική φορολογική ελάφρυνση των πολύτεκνων οικογενειών επισημαίνει η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος (ΑΣΠΕ) σε επιστολή της προς τον υπουργό Οικονομικών Χρήστο Σταϊκούρα και τον υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο, με την οποία εκφράζει τις απόψεις της για το περιεχόμενο του νέου φορολογικού νομοσχεδίου.

Συγκεκριμένα, η ΑΣΠΕ, αν και καιρетиζει την προσαύξηση του αφορολόγητου ορίου εισοδήματος κατά 1.000 ευρώ για κάθε προστατευόμενο τέκνο την οποία προβλέπει το νομοσχέδιο, χαρακτηρίζοντάς τη σημαντικό μέτρο για τη στήριξη των οικογενειών, τονίζει ότι:

▶ Η αδικία έναντι των πολυτέκνων συνεχίζεται και στο νέο φορολογικό νομοσχέδιο, αφού δεν καταργείται ο φόρος πολυτελείας για τα αυτοκίνητα των πολυτέκνων, τα οποία επιπλέον συνεχίζουν να επιβαρύνονται με υπέρμετρα τέλη κυκλοφορίας. Τα περισσότερα πολυτεχνικά αυτοκίνητα είναι αναγκαστικά μεγάλα με κυβισμό άνω των 1.928 κ.εκ., με αποτέλεσμα όσα εξ αυτών είναι παλαιότητας

Συμφωνούν με την προσαύξηση του αφορολόγητου, στο στόχαστρο φόρος πολυτελείας, τέλη κυκλοφορίας, εισφορά αλληλεγγύης, τέλος επιτηδεύματος

μέχρι 10 ετών να επιβαρύνονται με φόρο πολυτελείας, ενώ όσα είναι μεγαλύτερης «ηλικίας» να επιβαρύνονται με ποσά τελών κυκλοφορίας της τάξεως των 615-690 ευρώ. Επιπλέον, πέραν της σοβαρής οικονομικής επιβάρυνσης που συνεπάγεται ο φόρος πολυτελείας για τους πολυτέκνους, υπάρχει και η δευτερογενής σοβαρή επίπτωση από τη συνεχιζόμενη μη εξαίρεσή τους: όσοι πολύτεκνοι εμπίπτουν στον φόρο πολυτελείας, επειδή έχουν ένα μεγάλο αυτοκίνητο, εξαιρούνται από κοινωνικά - προνοιακά οφελήματα (π.χ. επιδόματος θέρμανσης, κοινωνικού μερίσματος κ.λπ.)! Συνεπώς, για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης είναι αναγκαία η άμεση κατάργηση του φόρου πολυτελείας για τους πολυτέκνους, καθώς και η κατάργηση ή τουλάχιστον η σημαντική μείωση των ετή-

σιων τελών κυκλοφορίας, διότι για κάθε πολύτεκνο το αυτοκίνητό του δεν είναι πολυτέλεια, αλλά ανάγκη ασφαλούς μετακίνησης.

▶ Επειδή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21 παρ. 2 του Συντάγματος, την ειδική φροντίδα του κράτους δικαιούνται τα ΑμεΑ καθώς και οι πολύτεκνοι, είναι προφανές ότι για λόγους ορθής εφαρμογής της συνταγματικής επιταγής θα πρέπει να υπαχθούν και οι πολύτεκνοι στην απαλλαγή από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης.

▶ Λόγω των πολύ αυξημένων δαπανών των πολυτέκνων οικογενειών και της μέσω του ΦΠΑ συνεισφοράς τους στα κρατικά έσοδα, οι πολύτεκνοι ελεύθεροι επαγγελματίες θα πρέπει να απαλλάσσονται από το τέλος επιτηδεύματος ή και να ισχύει και γι' αυτούς το αφορολόγητο ποσό, όπως υπολογίζεται για τους μισθωτούς και τους ανταξιούχους.

▶ Η μείωση των συντελεστών με βάση τους οποίους προσδιορίζεται το ετήσιο ποσό που μπορεί να καταβάλλει κάθε οφειλέτης έκτακτου χρέους στην εφορία -βάσει της νέας πάγιας ρύθμισης των 48 μηνιαίων δόσεων που θα ισχύσει από 1ης.1.2020- δεν πρέπει να σταματά μέχρι τα τρία παιδιά, αλλά να αυξάνεται περαιτέρω για τις πολυτεχνες οικογένειες. Η μείωση αυτή θα πρέπει να είναι της τάξεως της μίας εκατοστιαίας μονάδας για κάθε τέκνο.

▶ Σε περίπτωση υποβολής κοινής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, πρέπει να προβλέπεται ότι το τυχόν πλεονάζον αφορολόγητο του ενός συζύγου, το οποίο προέρχεται από μειώσεις λόγω εξαρτώμενων τέκνων επειδή ασκεί τη γονική μέριμνα, δύναται να μεταφερθεί στον άλλο σύζυγο για μείωση της φορολογικής του υποχρέωσης.

▶ Οι νέες φορολογικές κλίμακες με βάση τις οποίες θα φορολογηθούν τα εισοδήματα του 2020 έπρεπε να θεσπίζον ως αφορολόγητο όριο εισοδήματος το όριο της φτώχειας όπως το καθορίζει η Ελληνική Στατιστική Αρχή.

▶ Οι φορολογούμενοι που δηλώνονται οικονομικά εξαρτώμενοι από τους γονείς τους να εξαιρούνται από τον φόρο εισοδήματος, ώστε να αποφεύγεται το φαινόμενο να φορολογούνται για ανύπαρκτα, εξωπραγματικά τεκμαρτά εισοδήματα, επί των οποίων μάλιστα υπολογίζονται και οι δαπάνες που πρέπει να εξοφληθούν με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

Γ. ΠΑΛΑΙΤΣΑΚΗΣ